

LOV 2006-06-16 nr 20: Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) [NAV-loven].

DATO: LOV-2006-06-16-20
DEPARTEMENT: AD (Arbeidsdepartementet)
PUBLISERT: I 2006 hefte 8
IKRAFTTREDELSE: 2006-07-01
SIST-ENDRET: LOV-2006-12-19-108 fra 2010-02-01
SIST-ENDRET: LOV-2009-12-18-131 fra 2010-01-01
ENDRER: LOV-2005-06-17-61
SYS-KODE: BG10b, BG13c, BG23a
NÆRINGSKODE: 9124, 9129
KUNNGJORT: 16.06.2006
KORTTITTEL: NAV-loven

INNHold

Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) [NAV-loven].

Kapittel 1. Formål og virkeområde

- § 1. Formål
- § 2. Arbeids- og velferdsforvaltningen

Kapittel 2. Arbeids- og velferdsetaten

- § 3. Arbeids- og velferdsetaten
- § 4. Arbeids- og velferdsetatens hovedoppgaver
- § 5. Delegering av myndighet
- § 6. Brukermedvirkning
- § 7. Taushetsplikt
- § 8. Gjensidig bistand mellom Arbeids- og velferdsetaten og sosialtjenesten
- § 9. Statens partsstilling
- § 10. Beredskap i Arbeids- og velferdsetaten
- § 11. Beordring ved krise i freds- og krigstid
- § 12. Forskrifter

Kapittel 3. Arbeids- og velferdsetatens og kommunenes felles lokale kontorer

- § 13. Felles lokale kontorer
- § 14. Samarbeid og oppgavedeling
- § 14a. Vurdering av behov for bistand for å beholde eller skaffe seg arbeid og rett til aktivitetsplan
- § 15. Samarbeid med brukeren og individuell plan
- § 16. Behandling av personopplysninger ved det felles lokale kontoret

Kapittel 4. Sluttbestemmelser

- § 17. Ikrafttredelse
 - § 18. Overgangsbestemmelser
 - § 19. Endringer i andre lover
-

Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven)

[NAV-loven].

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1. Formål

Formålet med loven er å legge til rette for en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov og basert på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og andre lover som forvaltes av arbeids- og velferdsforvaltningen. Arbeids- og velferdsforvaltningen skal møte det enkelte mennesket med respekt, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv virksomhet.

Endret ved lov 18 des 2009 nr. 131 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1584).

§ 2. Arbeids- og velferdsforvaltningen

Arbeids- og velferdsforvaltningen består av Arbeids- og velferdsetaten og de delene av kommunens tjenester som inngår i de felles lokale kontorene, se § 13.

Kapittel 2. Arbeids- og velferdsetaten

§ 3. Arbeids- og velferdsetaten

Arbeids- og velferdsdirektoratet leder Arbeids- og velferdsetatens virksomhet. Arbeids- og velferdsdirektøren har den daglige ledelsen av direktoratet.

Etaten skal være representert på de stedene som direktoratet bestemmer, likevel slik at representasjonen på lokalt nivå skal være i samsvar med § 13, jf. § 14.

Direktoratet er behandlingsansvarlig etter personopplysningsloven § 2 nr. 4 og for tilrettelegging og gjennomføring av internkontrollsystemet etter personopplysningsloven §§ 13 og 14 i forhold til etaten. Departementet kan gi forskrift som nærmere regulerer behandlingsansvaret i arbeids- og velferdsforvaltningen.

§ 4. Arbeids- og velferdsetatens hovedoppgaver

Arbeids- og velferdsetaten har ansvaret for gjennomføringen av arbeidsmarkeds-, trygde- og pensjonspolitikken.

Etaten skal forvalte arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, med unntak av kapittel 5, og andre lover hvor oppgaver er lagt til etaten, og sikre rett ytelse til den enkelte. Etaten har ansvaret for å følge opp og kontrollere tjenester, ytelser og utbetalinger.

Etaten skal stimulere den enkelte stønadmottakeren til arbeidsaktivitet der dette er mulig, og gi råd og veiledning til arbeidsgivere og arbeidstakere for å hindre sykefravær og utstøting fra arbeidslivet. Etaten skal videre bistå arbeidssøkere med å få jobb, bistå arbeidsgivere med å skaffe arbeidskraft, forebygge og dempe skadevirkningene av arbeidsledighet og innhente informasjon om arbeidsmarkedet.

Etaten driver vederlagsfri arbeidsformidling.

Departementet kan pålegge etaten andre oppgaver enn dem som følger av denne paragrafen.

Departementet kan gi forskrift som i særlige tilfeller overfører ansvaret for arbeidsmarkedstiltak til enkelte kommuner. I slike tilfeller gjelder bestemmelsene i loven om etaten tilsvarende for kommunen. Departementet kan i forskriften fastsette nærmere regler om organisering, styring og forholdet mellom

statlig og kommunalt ansvar i slike tilfeller.

Endret ved lov 19 des 2008 nr. 109 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 19 des 2008 nr. 1444).

§ 5. Delegering av myndighet

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan delegere sin myndighet til underliggende organer i Arbeids- og velferdsetaten.

§ 6. Brukermedvirkning

Arbeids- og velferdsetaten skal sørge for at representanter for brukerne får mulighet til å uttale seg i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av etatens tjenester.

§ 7. Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for Arbeids- og velferdsetaten etter denne loven, har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e. Taushetsplikten gjelder også fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bosted og arbeidssted. Bestemmelsene i forvaltningsloven § 13 b nr. 5 og 6 gjelder ikke. Det kan bare gjøres unntak fra taushetsplikten når dette følger av bestemmelsene i andre til femte ledd eller av andre bestemmelser gitt i eller i medhold av lov.

Opplysninger om en person kan brukes ved formidling av arbeid eller ved gjennomføring av arbeidsmarkedstiltak. Videre kan en brukerkontakt som nevnt i folketrygdloven § 15-12 femte ledd få oppgitt navn og adresse på enslige forsørgere som mottar overgangsstønad innenfor brukerkontaktens virkeområde.

Opplysninger til andre forvaltningsorganer kan gis når det er nødvendig for å fremme Arbeids- og velferdsetatens oppgaver, for å forebygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade på noens helse eller for å hindre at noen urettmessig får utbetalt offentlige midler eller unndrar midler fra innbetaling til det offentlige.

Departementet kan bestemme at opplysninger kan utleveres til offentlige myndigheter i andre tilfelle enn nevnt i tredje ledd når det er godtgjort at opplysningene er nødvendige for at disse myndighetene skal kunne løse pålagte offentlige oppgaver. Dette gjelder likevel ikke opplysninger om etnisitet, politisk eller religiøs oppfatning, helseforhold, misbruk av rusmidler eller seksuelle forhold.

Taushetsplikten etter første ledd er ikke til hinder for utveksling av informasjon som forutsatt i lov 6. juni 1997 nr. 35 om Oppgaveregisteret eller annen utlevering av opplysninger til forvaltningsorganer som har hjemmel til å kreve opplysninger uten hinder av taushetsplikt.

Endret ved lov 16 jan 2009 nr. 5 (ikr. 1 jan 2009, se dens VIII).

§ 8. Gjensidig bistand mellom Arbeids- og velferdsetaten og sosialtjenesten

Arbeids- og velferdsetaten skal gi sosialtjenesten bistand i saker som gjelder den enkelte brukeren.

Etaten skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenestens side, og skal av eget tiltak gi sosialtjenesten opplysninger om slike forhold. Opplysninger kan bare gis etter samtykke fra brukeren eller med hjemmel i lov.

Opplysninger om stønadssaker, ytelsessaker og arbeidsforhold kan gis uten hinder av taushetsplikt.

Reglene i denne paragrafen gjelder tilsvarende for etatens rett og plikt til å gi opplysninger til kommunen til bruk i saker om introduksjonsstønad etter introduksjonsloven.

Sosialtjenesten plikter å gi opplysninger og bistand og avgi uttalelser til etaten uten hinder av

taushetsplikt, jf. arbeidsmarkedsloven § 19 og folketrygdloven § 21-5.

§ 9. Statens partsstilling

Arbeids- og velferdsdirektoratet opptre på vegne av staten i søksmål der gjenstanden for tvisten skriver seg fra vedtak etter de lovene som forvaltes av Arbeids- og velferdsetaten. Det samme gjelder i øvrige søksmål som er knyttet til etatens virksomhet. Departementet kan opptre på vegne av staten i enkeltsaker.

Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral, eller det organet i etaten som direktoratet bestemmer, opptre på vegne av staten ved tvangsforretning for namsmannen og annen rettslig inndrivning og sikring av krav som skriver seg fra etatens virksomhet, samt forhandlinger etter gjeldsordningsloven.

§ 10. Beredskap i Arbeids- og velferdsetaten

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal påse at det utarbeides beredskapsplaner for å sikre virksomheten i etaten ved krise i fred eller krig. Planene skal inneholde krav til opprettholdelse av driftssikkerhet for behandling av krav om ytelser og for utbetaling, til lagring av materiell og utstyr, og til øvelser og opplæring av personell.

Direktoratet har ansvaret for å samordne tiltak etter første ledd med berørte organer for å sikre behandling og utbetaling av ytelser som utbetales gjennom Arbeids- og velferdsetaten.

Direktoratet skal sikre arbeidskraftbehovet til samfunnsviktige virksomheter ved krise i fred eller krig, samt opprettholde systemer for kartlegging av samfunnsmessige bedrifter og deres behov.

Direktoratet skal påse at avtaler med leverandører av varer og tjenester inneholder krav til leveringsdyktighet og informasjonssikkerhet ved krise i freds- og krigstid.

§ 11. Beordring ved krise i freds- og krigstid

I situasjoner som nevnt i folketrygdloven § 25-17 første og annet ledd, jf. femte ledd, kan Arbeids- og velferdsdirektoratet pålegge ansatte i Arbeids- og velferdsetaten å utføre arbeid ved andre organer i etaten.

Pålegg om å gjøre tjeneste i helse- og sosialtjenesten etter lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap § 4-1 kan også omfatte ansatte i etaten.

Endres ved lov 24 juni 2011 nr. 30 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 12. Forskrifter

Departementet kan gi forskrifter om Arbeids- og velferdsetatens organer og deres virksomhet, herunder bestemmelser om egne utvalg, råd og nemnder.

Kongen kan gi forskrifter om gjennomføringen av bestemmelsene i §§ 10 og 11.

Kapittel 3. Arbeids- og velferdsetatens og kommunenes felles lokale kontorer

§ 13. Felles lokale kontorer

Arbeids- og velferdsetaten og kommunene skal ha felles lokale kontorer som dekker alle kommuner.

Kontoret skal ivareta oppgaver for etaten og kommunens oppgaver etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Etaten og kommunen kan avtale at også andre av kommunens tjenester skal inngå i kontoret.

Kontoret skal så langt det er mulig og rimelig utformes ut fra prinsippet om universell utforming.

Endret ved lover 26 okt 2007 nr. 97, 18 des 2009 nr. 131 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1584).

§ 14. Samarbeid og oppgavedeling

Kontoret skal opprettes ved avtale mellom Arbeids- og velferdsetaten og kommunen. Avtalen skal inneholde bestemmelser om lokalisering og utforming, organisering og drift av kontoret, hvilke kommunale tjenester som skal inngå i kontoret, og hvordan kontoret skal samhandle med representanter for kontorets brukere og kommunens øvrige tjenestetilbud.

Avtalen kan inneholde bestemmelser om å utføre oppgaver på hverandres myndighetsområder. Departementet kan gi forskrift om rammene for slike bestemmelser, herunder om at en kommunalt ansatt leder skal ha rett til å utøve samme myndighet som en statlig leder ville hatt i saker om ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og ileggelse av ordensstraff.

Hvis kommunen delegerer sin myndighet til et interkommunalt organ eller en vertskommune, kan avtalen inngås med dette organet eller vertskommunen.

Departementet kan gi forskrift om løsning av tvister mellom etaten og kommunene.

Endret ved lov 24 apr 2009 nr. 20.

§ 14a. Vurdering av behov for bistand for å beholde eller skaffe seg arbeid og rett til aktivitetsplan

Alle som henvender seg til kontoret, og som ønsker eller trenger bistand for å komme i arbeid, har rett til å få vurdert sitt bistandsbehov. Brukere som har behov for en mer omfattende vurdering av sitt bistandsbehov, har rett til å få en arbeidsevnevurdering. Brukeren skal få en skriftlig vurdering av

- a) sine muligheter for å komme i arbeid
- b) hva slags arbeid som skal være målet
- c) behovet for bistand for å komme i arbeid
- d) om, og eventuelt hvor mye, arbeidsevnen er nedsatt
- e) hvilken type bistand som kan være aktuell for brukeren

Vedtak etter første ledd kan påklages til nærmeste overordnede organ eller til det organ som Arbeids- og velferdsdirektoratet bestemmer.

Brukere som har fått fastslått at de har et bistandsbehov, har rett til å delta i utarbeidelsen av en konkret plan for hvordan de skal komme i arbeid (aktivitetsplan). Det skal likevel ikke utarbeides aktivitetsplaner for personer som har rett til kvalifiseringsprogram etter sosialtjenesteloven kapittel 5A.¹

Arbeids- og velferdsetaten har ansvaret for at vurderingene blir gjennomført, og at aktivitetsplanene blir utarbeidet. For brukere som samtidig har krav på en individuell plan etter § 15, skal arbeids- og velferdsforvaltningen legge til rette for at aktivitetsplanen og den individuelle planen så langt som mulig blir samordnet.

Departementet kan i forskrift fastsette at visse grupper skal unntas fra retten til arbeidsevnevurderinger og nærmere regler om innholdet i arbeidsevnevurderingen.

Tilføyd ved lov 19 des 2008 nr. 106 (ikr. 1 feb 2010 iflg. res. 29 jan 2010 nr. 64). Endres ved lov 24 juni 2011 nr. 30 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

¹ Kapitlet er opphevet – se nå lov 18 des 2009 nr. 131 kap. 4.

§ 15. Samarbeid med brukeren og individuell plan

Enhver som henvender seg til kontoret, har rett til informasjon om arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og ytelser.

Kontoret skal tidligst mulig avklare brukerens helhetlige behov. Tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med brukeren.

Den som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan. Planen skal utformes i samarbeid med brukeren. Kontoret skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den det gjelder.

Departementet kan gi forskrift med nærmere bestemmelser om hvem retten til individuell plan gjelder for og om planens innhold.

§ 16. *Behandling av personopplysninger ved det felles lokale kontoret*

Taushetsplikt etter denne loven eller etter lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen er ikke til hinder for at opplysninger er tilgjengelig for andre ansatte innen kontoret i den utstrekning som trengs for en hensiktsmessig arbeids- og arkivordning, blant annet til bruk ved veiledning i andre saker.

Endret ved lov 18 des 2009 nr. 131 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1584).

Kapittel 4. Sluttbestemmelser

§ 17. *Ikrafttredelse*

Loven trer i kraft fra den tiden Kongen bestemmer.

Fra 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 631.

§ 18. *Overgangsbestemmelser*

Inntil Arbeids- og velferdsetaten har inngått avtale med den enkelte kommunen etter §§ 13 og 14 og felles lokale kontorer er etablert, gjelder bestemmelsene i loven her, inkludert de endringene i arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven og andre lover som følger av § 19, bare så langt de passer.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere overgangsregler. Det kan herunder bestemmes at Statens innkrevingsentral skal foreta innkrevingen av feilutbetalte ytelser etter arbeidsmarkedsloven og etter folketrygdloven kapitlene 4 og 11 og opptre på statens vegne ved innkrevingen i samsvar med tidligere §§ 23 og 24 i arbeidsmarkedsloven.

§ 19. *Endringer i andre lover*

Fra den tiden loven trer i kraft oppheves lov 17. juni 2005 nr. 61 om interimorganisering av ny arbeids- og velferdsetat.

Fra samme tid gjøres følgende endringer i andre lover: – – –